

Utbildningsinspektion i Högavångsskolan Grundskola årskurs 7–9

Innehåll

Inledning	1
Underlag	1
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	2
Bedömning av resultaten	4
Bedömning av genomförandet	5
Bedömning av förutsättningarna	10

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Högavångsskolan den 7 till den 9 november 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Kommunen har ansvar för att de brister inspektörerna lyfter fram i den sammanfattande bedömningen åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket inom tre månader vilket framgår av Skolverkets beslut. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömning är dels dokument från Olofströms kommun och Högavångsskolan, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om kommunen och skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorer, lärare, specialpedagoger, fritidsledare, skolbibliotekarien, kuratorn, elever samt föräldrar med barn i olika årskurser. Inspektörerna besökte lektioner i olika ämnen och klassråd i några årskurser. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för kvalitetsbedömningen.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Högavångsskolan	Antal elever
Grundskola	597

Högavångsskolan ligger i centrala Olofström. Olofström är ett brukssamhälle som domineras av Volvo personvagnar som den största arbetsplatsen. 12 procent av skolans elever är berättigade till modersmålsundervisning. Det finns en lång tradition av arbetsinvandring i kommunen varför det är relativt stor andel elever som har utländsk bakgrund.

Vid besöket var elever och personal organiserade i sex arbetslag med årskurser från 7–9. Två av arbetslagen har en profilering, den ena mot musik och den andra mot idrott.

Elevunderlaget kommer de närmaste åren att minska. Vid besöksstillfället hade skolan passerat den största elevpuckeln, men lokalerna är fortfarande inte tillräckliga på skolan. För att klara lokalbehovet hyr skolan en barack som ligger inom skolområdet och där ett arbetslag har huvuddelen av sin undervisning. I hem- och konsumentkunskap samt slöjd och idrott får vissa elever sin undervisning på andra skolor.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Högavångsskolan och av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplanen och övriga skolförfattningar.

Högavångsskolan befinner sig i en positiv utveckling när det gäller förbättrad måluppfyllelse både avseende kunskaper och normer och värden. Vid skolan finns dock ett stort antal elever som upplever skoltrötthet. Skolan fokuserar på de olika ämnena som framförallt färdighetsämnena och inte som att det är olika kvaliteter i elevernas förmågor och förståelse som skall utvecklas och bedömas. Detta får som konsekvens att undervisningen tenderar att bli läromedelsbunden och starkt fokuserad på läxor och prov. Eleverna har överlag inte inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer i förhållande till deras ålder och mognad, även om det skiljer mellan olika lärare. Eleverna har heller inte varit delaktiga i upprättandet av arbetsplan, kvalitetsredovisning, ordningsregler eller likabehandlingsplan. Högavångsskolan bedriver till stora delar ett gott arbete med normer och värden, men även här skiljer det mycket mellan olika lärares förhållningssätt. Sammantaget innebär detta att det finns stor anledning för hela skolan att aktivt föra diskussioner kring kunskapsbegrepp så att läroplanens och kursplanernas mål blir styrande för undervisningen i högre utsträckning. Det är väsentligt att detta utvecklingsarbete leds av rektorn. Skolan har en grundstruktur för ett fungerande utvärderingsarbete och rektorn är förtrogen med den dagliga verksamheten. Utbildningen kan inte anses vara avgiftsfri.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brister snarast måste åtgärdas.

- Elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer samt delaktighet i skolans inre arbete sker inte i förhållande till deras ålder och mognad (4 kap. 2 § skollagen, 2 kap. 23 §, 3 kap. 6 § grundskoleförordningen, 4 § förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet).
- Skolan erbjuder inte elevens val i enlighet med förordningens krav (2 kap. 19, 20 §§ grundskoleförordningen).
- Särskoleelever är placerade i särskild undervisningsgrupp, vilket saknar stöd i förordningen (5 kap. särskoleförordningen).
- I skolans kvalitetsredovisning saknas bedömning av måluppfyllelsen och redogörelse för vilka åtgärder skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse (3 § förordning om kvalitetsredovisning).

Inspektörerna bedömer att det finns behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden.

- Skolan bör följa upp måluppfyllelsen för de läroplansövergripande målen. Vidare bör skolan analysera orsaker till skillnader mellan flickors och pojkars resultat, elevers bristande lust att lära samt varför så stor andel av eleverna saknar betyg i de naturorienterade ämnena och i teknik.
- Rektorn bör i större utsträckning leda skolans pedagogiska utvecklingsarbete.
- Skolan bör fortsätta sin utveckling av rutiner och strukturer kring elever i behov av särskilt stöd så att rektors roll klargörs och så att övergripande diskussioner om strategier, resursfördelning och metodutveckling kommer till stånd.
- Skolan bör se över sina rutiner så beslut om anpassad studiegång och placering i särskild undervisningsgrupp görs utifrån individuella bedömningar och inte som en generell lösning för en grupp elever.
- Vidare bör skolan utveckla sitt arbete med åtgärdsprogram så att innehållet bättre lever upp till förordningens krav.
- Skolan bör utveckla ett gemensamt förhållningssätt kring normer och värden mellan personal.
- Skolan bör aktivt föra diskussioner kring kunskapsbegrepp så att läroplanens och kursplanernas mål blir styrande för undervisningen i högre utsträckning.
- Skolan bör utveckla sina bedömningar i förhållande till kursplanernas och läroplanens mål så att skolan kan upprätta framåtsyftande individuella utvecklingsplaner av god kvalitet.
- Skolan bör utveckla rutiner för att säkerställa en likvärdig betygssättning.
- Skolan bör se över varför eleverna väljer bort språkstudier.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat hur väl skolans elever utvecklar kunskaper, normer och värden enligt de nationella målen för lärandet särskilt angivna i skollagen, läroplanen och de nationella kursplanerna.

Skolan följer elevernas kunskapsutveckling genom klasskonferenser och sammanställningar inom olika ämnen inför utvecklingssamtal. Någon samlad bild av måluppfyllelsen avseende läroplanens övergripande kunskapsmål, som till exempel elevernas lust att lära och tillit till sin förmåga, finns dock inte. Vid lektionsobservationer och vid intervjuer med elever och föräldrar framkom det däremot att många elever uttrycker bristande lust att lära och att stor andel elever beskriver sig som skoltrötta. Inspektörerna bedömer att skolan bör följa upp måluppfyllelsen även för de läroplansövergripande målen.

Tabell 1. Andel elever som nått målen i de nationella ämnesproven

Årskurs 9	Högavångs- skolan 2005	Högavångs- skolan 2006	Riket 2005
Svenska, läsförståelse	83,8 %	88,1 %	87,5 %
Svenska, muntlig förmåga	96,3 %	91,6 %	97,2 %
Svenska, skriftlig förmåga	88,8 %	93,9 %	91,3 %
Matematik	87,8 %	80,2 %	87,7 %
Engelska, muntlig förmåga	93,8 %	95,2 %	96,0 %
Engelska, receptiv förmåga	86,6 %	90,3 %	92,5 %
Engelska, skriftlig förmåga	89,1 %	91,2 %	94,6 %

Enligt Skolverkets statistik ligger skolans resultat i paritet med rikets snitt, mätt i nationella prov, genomsnittligt meritvärde och behörighet till gymnasiet. Eleverna i särskolan har enligt rektorn mycket god måluppfyllelse. De senaste åren har Högavångsskolan förbättrat sina resultat något. I likhet med riket är det omkring 24 procent av eleverna som saknar betyg i något eller några ämnen. Det är framför allt i de naturorienterade ämnena och i teknik som elever saknar betyg. Flickor har högre genomsnittligt meritvärde än pojkar och skillnaden mellan flickor och pojkar har ökat sedan 2001. Störst var skillnaden år 2003 då det skiljde 39,5 poäng mellan flickors respektive pojkars genomsnittliga meritvärde. Åren därefter har skillnaden legat omkring 20 poäng, vilket motsvarar den skillnad som finns i riket som helhet. Intressant är att pojkar med utländsk bakgrund fått betydligt högre genomsnittligt meritvärde än pojkar med svensk bakgrund de senaste två åren. Inspektörerna bedömer att skolan befinner sig i en positiv utveckling när det gäller förbättrad måluppfyllelse, men att skolan bör analysera orsaker till skillnader mellan flickors och pojkars resultat, elevers bristande lust att lära samt varför så stor andel av eleverna saknar betyg i de naturorienterade ämnena och i teknik.

Av inspektionen framkommer att det innevarande läsår råder ett huvudsakligen gott klimat på skolan med goda relationer mellan elever och personal. Tidigare läsår har det däremot förekommit bråk och förstörelse vid skolan. Både elever och personal är medvetna om att konflikter fortfarande kan förekomma, men menar att dessa blir lösta. Inspektörerna bedömer att skolan även avseende normer och värden befinner sig i en positiv utveckling.

Av inspektionen framkommer att eleverna inte varit involverade i framtagandet av skolans dokument som arbetsplan, kvalitetsredovisning och likabehandlingsplan. Högavångsskolan har en utarbetad struktur med klassråd och elevråd beskriven i skolans arbetsplan. Klassråden genomförs i klasserna, men engagemanget varierar både från elever och lärare. Vid klassråden behandlas inte heller alltid frågor som är av gemensamt intresse för eleverna, utan stor del av tiden ägnas åt ordningsfrågor och information på lärarnas initiativ. Av inspektionen framkommer vidare att eleverna heller inte varit delaktiga vid framtagandet av skolans regler. Inspektörerna vill uppmärksamma skolan på att från och med den 1 juli 2006 ansvarar rektorn för att det finns ordningsregler för varje skola och att ordningsreglerna skall utarbetas och följas upp under medverkan av lärare och övrig personal samt företrädare för eleverna och deras vårdnadshavare. Inspektörerna bedömer att skolan måste ge eleverna möjlighet till inflytande över skolans inre arbete.

Sammanfattning

Högavångsskolan befinner sig i en positiv utveckling när det gäller förbättrad måluppfyllelse både avseende kunskaper och normer och värden. Skolan bör följa upp måluppfyllelsen för de läroplansövergripande målen. Vidare bör skolan analysera orsaker till skillnader mellan flickors och pojkars resultat, elevers bristande lust att lära samt varför så stor andel av eleverna saknar betyg i de naturorienterade ämnena och i teknik.

Skolan måste ge eleverna möjlighet till inflytande över skolans inre arbete genom att göra dem delaktiga i upprättandet av arbetsplan, kvalitetsredovisning, ordningsregler och likabehandlingsplan.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet, innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen, individanpassning och stöd, utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning, kvalitetssäkring och förbättringsarbete, skolläda och intern kommunikation. Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanen och i andra författningar för respektive skolform.

Arbetsmiljö och inflytande

Från och med den 1 april 2006 råder ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever. Den nya lagens (SFS 2006:67) ändamål är att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder samt att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Kommunen är skyldig att bedriva ett målinriktat arbete för att främja dessa ändamål och bland annat se till att det upprättas en likabehandlingsplan i varje skola. I planen skall planerade åtgärder redovisas och den skall följas upp varje år i skolans kvalitetsredovisning. I det målinriktade arbetet ingår att vidta åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för trakasserier och annan kränkande behandling liksom att vid behov utreda omständigheterna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra fortsatta trakasserier eller annan kränkande behandling. Vid Högavångsskolan pågår ett kontinuerligt arbete med att förebygga och

förhindra att kränkningar uppstår och i inspektionen har det kommit fram flera goda exempel på hur skolan arbetat med tidigare fall av kränkningar som kommit till skolans kännedom. Skolan har ett team som särskilt arbetar med att stoppa mobbning där också elever ingår. Fritidsledare arbetar på skolan med eleverna under deras raster och förebyggande projekt pågår i olika årskurser. Av intervjuer med föräldrar och elever framgår det att det skiljer mycket mellan lärare och arbetslag i förhållningssätt och bemötande. Rektorn menar att det finns ett stort engagemang från skolans lärare att hjälpa eleverna, men att lärarna har olika sätt att göra det på. Det framkom vidare av intervjuerna att lärarna kan vara överens vid diskussioner, men att läraren sedan inte alltid följer överenskommen. Skolan har upprättat en plan benämnd likabehandlingsplan som dock inte behandlar diskriminering. Inspektörerna bedömer att skolan till stora delar bedriver ett gott arbete med normer och värden, men att skolan bör ytterligare utveckla ett gemensamt förhållningssätt mellan personalen.

Skollagen, läroplanen och grundskoleförordningen anger att eleverna i takt med stigande ålder och mognad successivt skall ha ett ökat inflytande över sin utbildning och det inre arbetet i skolan. Rektorn är ytterst ansvarig för att läraren utvecklar sina arbetsformer så att elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer gynnas. Vid Högavångsskolan menar intervjuade elever att de endast i begränsad utsträckning har inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, även om det varierar mellan lärare och ämnen. Intervjuade lärare framhöll svårigheterna med att ge eleverna inflytande samt att eleverna ofta vill att läraren skall bestämma. Vid skolan är det upp till varje lärare att själv lösa hur de skall ge eleverna inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer. Detta leder till att eleverna inte får ett ökat inflytande i takt med stigande ålder och mognad och att graden av inflytande är beroende på vilken lärare de har. Inspektörerna bedömer att skolan måste utveckla arbetet med att öka elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer i förhållande till deras ålder och mognad.

Utvärdering av lärandet, bedömning och betygsättning

Läroplanen anger att skolan för att kunna utvecklas kvalitativt ständigt skall föra en aktiv diskussion kring kunskaper och hur elevernas skall kunna utveckla faktakunskap, färdigheter, förståelse och förtrogenhet i de olika ämnena. I Högavångsskolan har lärarna konkretiserat kursplanernas mål. Konkretiseringarna ger vid handen att skolan ser på de olika ämnena som framförallt färdighetsämnen och inte som att det är olika kvaliteter i elevernas förmågor och förståelse som skall utvecklas och bedömas. Detta får som konsekvens att undervisningen tenderar att bli läromedelsbunden och starkt fokuserad på läxor och prov. Elevernas bild är också att det varierar mellan olika lärare, men att det huvudsakligen är antalet poäng på proven och i vilken utsträckning de hunnit göra sina uppgifter i läromedlen som avgör hur deras prestationer blir bedömda. Intervjuade elever framhåller också att deras ordning och uppförande påverkar betygen. I de omdömen inför utvecklingssamtal som inspektörerna tagit del av hänvisas till elevernas ordning och uppförande, ansvarstagande i form av läxläsning och att komma i tid. Vidare finns bedömningar av typen ”glad och trevlig tjej”, ”jobbar på bra nu”. Man hänvisar till vad eleverna hade för resultat i poäng på proven och att eleven nu ligger på nivån för godkänd. Vilka mål som eleven nått framgår dock inte. Inspektörerna bedömer att det finns stor anledning för hela skolan att aktivt föra diskussioner kring synen på

kunskap och kunskapsbegreppen så att läroplanens och kursplanernas mål styr arbetet och bedömningarna i högre utsträckning.

Enligt grundskoleförordningen skall läraren fortlöpande informera eleven och elevens vårdnadshavare om elevens skolgång. Minst en gång varje termin skall läraren, eleven och elevens vårdnadshavare samtala om hur elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling bäst kan stödjas. I Högavångsskolans information står det att utvecklingssamtalet är ett erbjudande och att icke inlämnad lapp på utsatt datum tolkas av skolan som att målsman anser att kommunikationen mellan hem och skola är tillräcklig utan ett utvecklingssamtal. Inspektörerna vill göra skolan uppmärksam på att skolans tolkning om att utvecklingssamtalet är ett erbjudande som kommer till uttryck i skolans information inte är förenligt med författningarnas krav. Inspektörerna förutsätter att skolan omformulerar informationen så att den överensstämmer med gällande förordning.

Från och med den 1 januari 2006 ställs krav på upprättande av en individuell utvecklingsplan för varje enskild elev vid utvecklingssamtalet. Planen skall vara ett framåtsyftande måldokument där viktiga utvecklingsområden lyfts fram. Vid utvecklingssamtalet skall läraren skriftligt sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven skall nå målen och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen och kursplanerna. Se vidare i Skolverkets Allmänna råd för individuella utvecklingsplaner. Högavångsskolan har upprättat individuella utvecklingsplaner för alla elever. En gemensam mall är framtagen för arbetet. De exempel på individuella utvecklingsplaner som inspektörerna tagit del av var dock av mindre bra kvalitet. Nuläget rörde framför allt saker som elevernas störande prat under lektionerna och som framåtsyftande mål fanns beskrivningar liknande ”fortsätt som nu” och ”läs dina läxor bättre”. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sina bedömningar i förhållande till kursplanernas och läroplanens mål så att skolan kan upprätta framåtsyftande individuella utvecklingsplaner av god kvalitet.

Rektorn har enligt läroplanen ansvar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen. En likvärdig betygssättning är en viktig rättsäkerhetsfråga för eleverna och en förutsättning för ett rättvist urval till kommande studier. Vid Högavångsskolan sker jämförelser av lärarnas bedömningar enbart informellt och mellan de lärare som delar arbetsrum eller ämne. Det framkom vid inspektionen att resultatet av de nationella ämnesproven och betygen inte riktigt stämmer överens. Det är genom åren färre elever som får betyget mycket väl godkänd än som når motsvarande nivå på det nationella ämnesprovet i matematik. Det omvända gäller för svenska. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla rutiner för att säkerställa en likvärdig betygssättning.

Individanpassning och stöd

Högavångsskolan har de senaste åren ändrat sina rutiner och organisation kring elever i behov av särskilt stöd. Vid besökstillfället fanns en så kallad pedagogisk ledare som hade huvudansvaret för överlämnandet från F-6 skolorna samt för elevvårdskonferensernas dokumentation. Skolan har tillgång till speciallärare, specialpedagoger och fritidsledare som arbetar som resurspersoner. Det är tänkt att dessa personer skall träffas tillsammans med rektorerna en gång i månaden och fungera som en slags ledningsgrupp för skolan. Kuratorn, skolsköterskan och studie- och yrkesvägledaren ingår inte vid denna träff. Vid besökstillfället

förekommer inga övergripande diskussioner om strategier, resursfördelning och/eller metodutveckling. Någon analys av vilka lärmiljöer skolan kan erbjuda förekommer inte heller. Inspektörerna bedömer att skolan bör fortsätta sin utveckling av rutiner och struktur kring elever i behov av särskilt stöd så att övergripande diskussioner och analyser kommer till stånd.

Om det genom uppgifter från skolans personal, en elev, elevens vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att eleven kan ha behov av särskilda stödåtgärder, skall rektorn se till att behovet utreds. Om utredningen visar att eleven behöver särskilt stöd, skall rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas. Eleven och elevens vårdnadshavare skall ges möjlighet att delta vid utarbetandet av programmet. Av programmet skall det framgå vilka behoven är, hur de skall tillgodoses samt hur åtgärderna skall följas upp och utvärderas. I Högavångsskolans rutiner ingår det att åtgärdsprogram skall upprättas för alla elever som har behov av särskilda stödåtgärder. De åtgärdsprogram som inspektörerna tog del av är dock av mindre bra kvalitet. Beskrivningarna gick ut på att eleven slarvat med läsläsning och provskrivningar. Skolans åtgärder var att ringa och påminna elever och föräldrar om provtillfällen. Inspektörerna bedömer att skolan bör utveckla sitt arbete med åtgärdsprogram så att innehållet bättre lever upp till förordningens krav.

Enligt särskoleförordningen kan elev som är inskriven i särskolan få sin undervisning integrerad i en klass i grundskolan om berörda rektorer är ense om detta och om elevens vårdnadshavare medger det. Särskolans kursplaner gäller för den integrerade eleven. Efter beslut av rektorn i särskolan får avvikelser göras från särskolans timplan om det krävs med hänsyn till undervisningens uppläggning i grundskolan. I Olofströms kommun finns ingen grundsärskola utan samtliga elever som är inskrivna i särskolan och som skall läsa enligt grundsärskolans kursplaner är integrerade i grundskolans klasser. Vid Högavångsskolan är elever som är inskrivna i särskolan, elever som tillhör särskolans personkrets samt elever med behov av undervisning i mindre undervisningsgrupp placerade i en särskild undervisningsgrupp, så kallad SUV-gruppen. Dessa elever har anpassad studiegång. Skolan tar generellt bort de naturorienterade ämnena och ämnet teknik för dessa elever. Samtliga elever i gruppen läser efter en modifierad timplan som är en blandning av särskolans och grundskolans timplaner. Däremot är det individuella bedömningar som ligger till grund för vilka kursplaner som eleverna följer i de olika ämnena. Rektorn uppger vid intervjun att hans kännedom om särskolan är begränsad. Den verksamhet inspektörerna tog del av var av mycket god kvalitet. Inspektörerna bedömer att placering i särskild undervisningsgrupp för de elever som är inskrivna i särskolan inte är acceptabelt eftersom det saknas stöd för att placera särskoleelever i särskilda undervisningsgrupper enligt särskoleförordningen. Vidare bör skolan se över sina rutiner så att individuella bedömningar ligger till grund för beslut om anpassad studiegång.

Den så kallade SUV-gruppen är inte den enda särskilda undervisningsgrupp som finns på skolan. Den så kallade "spec2-gruppen" är elever med diagnos eller elever med problem sedan tidigare skolgång. För elever som av olika anledningar inte klarar av normal skolgång finns den så kallade "Oasen". Till dessa grupper finns lärare och fritidspedagoger knutna, men ingen lärare med specialpedagogisk kompetens. Vid inspektionen var det oklart om det för samtliga dessa elever fanns beslut om placering i särskild undervisningsgrupp.

Inspektörerna bedömer att skolan i sina analyser av de lärmiljöer skolan erbjuder elever bör se över behovet av särskilda undervisningsgrupper.

Styrning, ledning och kvalitetsarbete

Högavångsskolan leds av en tillförordnad rektor och en vikarierande biträdande rektor. Rektorn är utbildad lärare och har genomgått den statliga rektorsutbildningen. Den biträdande rektorn är utbildad lärare. I varje arbetslag finns en arbetslagsledare. Lärarna ger alla uttryck för att skolledningen är förtrogen med den dagliga verksamheten. De menar att skolledningen är öppen och lätt att få kontakt med. Inspektörerna bedömer att styrning och ledning fungerar väl på skolan.

I läroplanen anges att rektorn har det övergripande ansvaret för att verksamheten inriktas på att nå de nationella målen och skollagen anger att det är rektorns ansvar att särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Dokumentation och handlingsplaner har upprättats för att styra utveckling och genomförande. Inspektörerna bedömer emellertid att rektorn bör stärka arbetet med att skapa ett gemensamt förhållningssätt i värdegrundsarbetet, vilket beskrivits tidigare i rapporten. Vidare bör rektorn leda de diskussioner kring kunskaper och analyser av lärmiljöer som också beskrivs ovan. Sammanfattande kan det uttryckas genom att rektorn tydligare bör leda skolans utvecklingsarbete.

Av skolans arbetsplan framgår att det finns en grundläggande struktur för skolans uppföljningsarbete. Planer finns också på att ytterligare förbättra den så att de lärdomar som dras i samband med utvärderingar kan användas vid planering av kommande läsår. Rektorn sammanställer skolans kvalitetsredovisning utifrån arbetslagens utvärderingar. Inspektörerna bedömer att redovisningen har en god struktur. Resultatredovisningen blir dock till stora delar verksamhetsbeskrivningar och tydliga bedömningar om måluppfyllelse saknas. Det presenteras inte heller några åtgärder för utveckling. Skolans kvalitetsredovisning kan av dessa anledningar inte anses uppfylla förordningens krav på innehåll.

Sammanfattning

Högavångsskolan bedriver till stora delar ett gott arbete med normer och värden, men bör ytterligare utveckla ett gemensamt förhållningssätt mellan personal. Skolan måste utveckla sin likabehandlingsplan så att den till alla delar lever upp till författningarnas krav.

Skolan måste utveckla arbetet med att öka elevernas inflytande över undervisningens innehåll och arbetsformer, men också över skolans inre arbete i förhållande till deras ålder och mognad. Skolan bör utveckla sina bedömningar i förhållande till kursplanernas och läroplanens mål så att skolan kan upprätta framtidsytande individuella utvecklingsplaner av god kvalitet. Skolan bör också utveckla rutiner för att säkerställa en likvärdig betygssättning. Sammantaget innebär detta att det finns stor anledning för hela skolan att aktivt föra diskussioner kring kunskapsbegrepp så att läroplanens och kursplanernas mål blir styrande för undervisningen i högre utsträckning. Det är vidare väsentligt att rektorn leder skolans pedagogiska utvecklingsarbete.

Skolan bör fortsätta sin utveckling av rutiner och strukturer kring elever i behov av särskilt stöd så att rektors roll klargörs och att övergripande diskussioner om strategier, resursfördelning och metodutveckling kommer till stånd. Skolan bör se över sina rutiner så att individuella bedömningar ligger till grund för beslut

om anpassad studiegång och om behovet av särskilda undervisningsgrupper. Vidare bör skolan utveckla sitt arbete med åtgärdsprogram så att innehållet bättre lever upp till förordningens krav.

Skolan har en grundstruktur för ett fungerande utvärderingsarbete och rektorerna är förtrogna med den dagliga verksamheten. Kvalitetsredovisningen lever dock inte upp till förordningens krav.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen; tillgång till den utbildning som skall erbjudas, information om utbildningen, personalens kompetens samt tillgång till läromedel, pedagogiska material och utrustning. Nationella bestämmelser finns bl.a. i skollagen.

Av Skolverkets statistik framgår att det är cirka åtta lärare per hundra elever vid skolan, vilket är något högre än snittet i riket. Andelen lärare med pedagogisk utbildning är i paritet med rikets snitt. Lärarna undervisar huvudsakligen i de ämnen de har utbildning för.

Skolan erbjuder eleverna tyska och franska samt förstärkning i svenska och engelska som språkval. Trenden är att eleverna väljer bort tyska och franska efter något års studie. Skolan har diskuterat denna trend, men har inte funnit någon lösning på problemet. Av Skolverkets statistik framgår att enbart omkring 30 procent av de berättigade deltar i modersmålsundervisning. Som förklaring till detta ges att det är svårt att få tag på lärare inom vissa språk, samt att undervisning till stor del är förlagd efter skoltid. Inspektörerna bedömer att skolan bör se över varför elever väljer bort språkstudier.

Elevers val skall erbjudas i syfte att bredda och fördjupa elevernas kunskaper i något av kursplanens ämnen. Ett allsidigt urval av ämnen skall erbjudas och det skall finnas en strävan att tillgodose elevernas val. Vid Högavångsskolan ges tid till elevers val samlats till olika arbetslagsdagar under terminen. Vid inspektionen framkommer det att arbetslagets dagar används till värdegrundsprojekt samt aktiviteter för att skapa sammanhållning. Det är vidare enbart viss del av tiden som eleverna ställs inför ett val av aktivitet. Kopplingen till kursplanerna är inte tydlig vid dessa val. Inspektörerna bedömer att skolan inte erbjuder elevers val i enlighet med förordningens krav.

En stor tillgång för skolan är skolbiblioteket som är bemannat av en bibliotekarie. Bibliotekarien har bibliotekskunskap, erbjuder bokprat och tar emot elever som vill arbeta med sina läxor och uppgifter även efter skoltid och under raster. Det finns datorsalar och tillgång till bärbara datorer som kan användas i klassrummen. Bristen på klassrum är dock en begränsning i arbetet för vissa av arbetslagen. Inspektörerna bedömer att skolan har tillgång till ändamålsenliga lokaler och utrustning som behövs för en tidsenlig utbildning.

Utbildningen skall vara avgiftsfri enligt skollagen. Vid intervjuer framkommer att föräldrar betalar avgifter till skolutflykter och till klasskassor inför kommande skolresor. Inspektörerna förutsätter att skolan vidtar sådana åtgärder så att skollagens krav efterlevs.

Sammanfattning

Skolan har tillgång till personella och materiella resurser för att kunna bedriva en god verksamhet. Skolan måste dock erbjuda elevens val i enlighet med författningarnas krav. Skolan bör också se över varför eleverna väljer bort språkstudier.

Datum	Ort
2007-04-24	Lund

Helena Olivestam Torold

Ebba Svartz